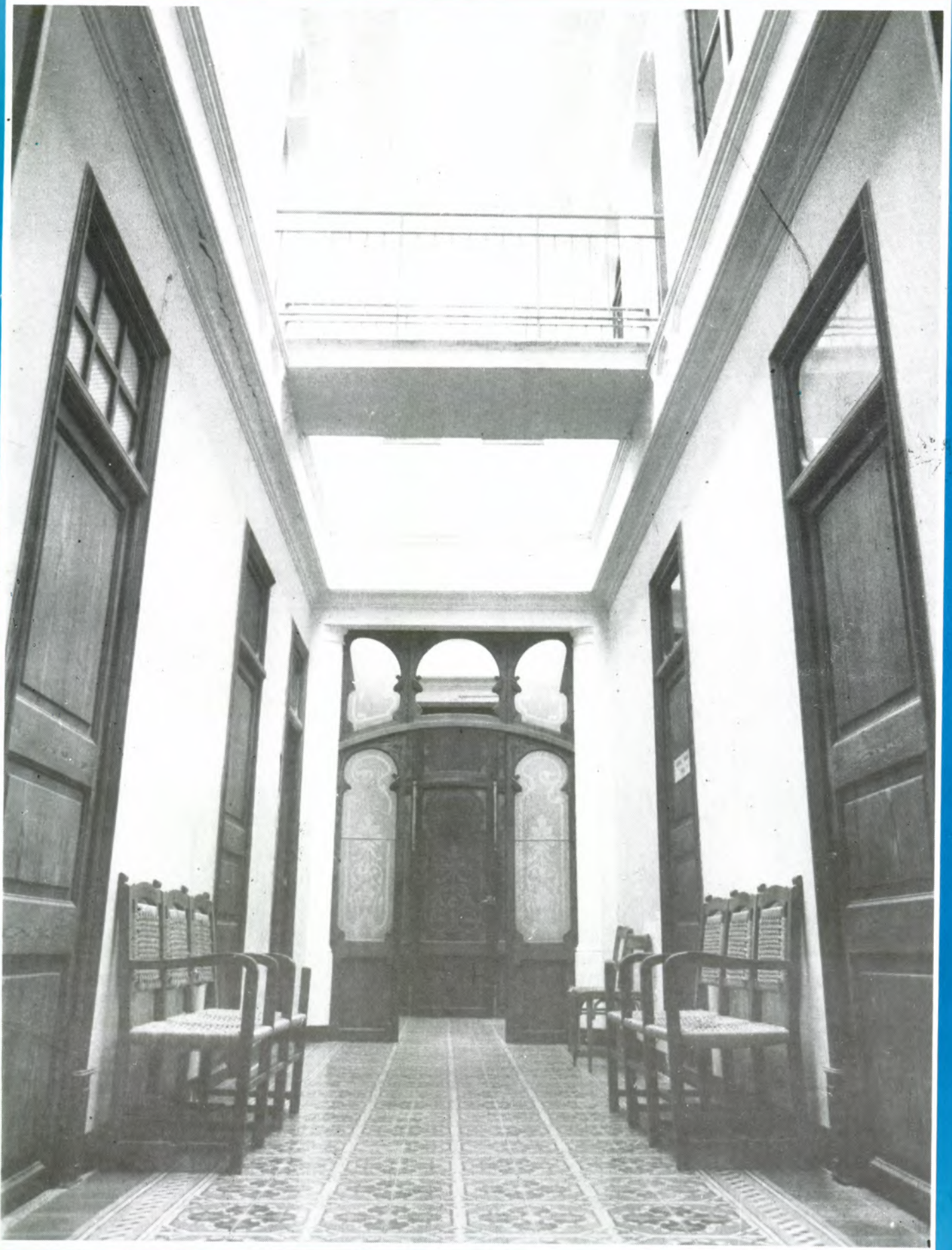

coanegra

Núm. 49 - Abril 88

Preu: 100 Ptes.

PRENSA
CORONA

FIRA DE SANTA MARIA DEL CAMÍ 1988

Organitza: l'Ajuntament

DIUMEGE 24 D'ABRIL

·PLAÇA NOVA

- Exposició de Maquinària agrícola i ramadera.
- Exposició de motos i automòbils.
- Exposició Bestiar i oví.
- III exposició de cabra murciana i altres races.
- III concurs ca de bestiar.
- Mostra de cavalls sementals.
- Mostra cavalls de pura raça.

·CA'N SANXO

- Exposició i venda d'artesanía satamariera.

·URBANITZACIÓ CA'N MATES

- Gran demostració cavallí.

·EDIFICI MUNICIPAL

- Concurs exposició de flors i plantes.
- V certamen juvenil de dibuix i pintura.
- II certamen de fotografia.
- Degustació llet d'ametla.

·SALA D'EXPOSICIONS «LA CAIXA»

- V certamen de pintura Vila de Santa Maria.

Ajuntament de Santa Maria del Camí

coanegra

PUBLICACIÓ
DE L'O.C.B.
DE SANTA MARIA
DEL CAMÍ

DEPÓSIT LEGAL
P.M. 381-1981

EDITA

Obra Cultural Balear
De Santa Maria del Camí

EQUIP DE REDACCIÓ

Bernat Calafat
Pere Josep Calafat
Magdalena Canyelles
Ramon Canyelles
Mateu Morro
Joan Serra
Mateu Vich

COL·LABOREN

Maria Amengual
Andreu Bestard
Xisco Grimalt
Jaume Païens

FOTOGRAFIES

Rafel Pizà

PORTADA

La del número anterior era Ca'n Moragues. La d'aquest, feta d'en Rafel Pizà, és de fora poble. Quin poble? La solució al pròxim número.

**REDACCIÓ,
ADMINISTRACIÓ
I PUBLICITAT**

Joan Alcover, 11
07320 Santa Maria del Camí

IMPRESA A

Informacions Llevant S.A.
Passeig Ferrocarril, 1
Tel. 55 03 28, Manacor

Els articles firmats en aquesta revista sols expressen l'opinió dels seus autors.

EDITORIAL**DELINQUÈNCIA I
INSEGURETAT**

Darrerament un grapat de fets delictius s'han produït a Santa Maria. Per una part el sonat robatori de la sucursal de Sa Nostra a la Plaça dels Hostals, en el mateix centre del poble, de l'altra un conjunt de furts a cases particulars i establiments comercials, alguns d'ells bastant elevats. Pareix que estam davant un increment constant de la delinqüència preocupant de bon de veres, i que ha de menester d'immediat l'aplicació de mesures. Fa falta una acció social contra la inseguretat ciutadana i contra la delinqüència per tal de minvar els efectes que ara s'estan produint.

En primer lloc hem d'anar al bessó del problema: les causes de la delinqüència. Ens trobam amb una societat que té el nivell de renda per càpita més elevat de l'estat, amb un important creixement econòmic, en la qual els grups hotelers poden invertir a la República Dominicana o a Bali per a gastar els seus guanys, però en la qual hi ha una part important de la població que està en atur, o que té feines econòmiques familiars, en condicions de vivenda impròpies, famílies acaramullades en petits espais... I aquesta situació de marginació crea ambients molt propicis per a la delinqüència.

La marginació, l'escolarització deficient, la desintegració de les famílies, l'acció de la drogadicció, un ambient que valora idees de violència i d'insolidaritat, perquè ell mateix està fonamentat sobre aquests conceptes. Tot això és el brou on es forma el delinqüent.

L'emigració de gent d'altres llocs, obligada a fugir de la seva terra per la manca d'una reforma econòmica real, i a viure a un lloc nou on no s'hi tenen rels, on la societat de l'opulència i del consum que fomenta l'economia turística conviu amb la societat de la misèria i de la marginació, també és un fet que ajuda a l'adopció d'actituds antisocials i de no integració. També hem d'esmentar el problema de tot un grup humà com els gitanos, sense cap perspectiva d'integració social ni de sortir d'una situació infrahumana i tercermundista. La formació de barridies pobres, bé a la perifèria de Ciutat o dins el casc antic, aprofitant els baixos preus de les cases velles, són més fets a destacar que causen marginació i fomenten l'aparició del delinqüent.

La drogadicció és una bubota que sura per damunt Mallorca i no hi ha manera d'atacar les seves rels. D'una banda perquè no hi ha una acció institucional eficaç i constant, de l'altra perquè hi ha poderoses xerxes de traficants que hi obtenen guanys considerables, i no estan disposats a perdre el seu negoci. La terrible problemàtica de la drogodependència provoca la definitiva pèrdua de molts de joves dins un món de fosca, abocat a l'autodestrucció, i per descomptat a la delinqüència. El que és greu és que un estat democràtic no pugui eliminar aquestes xerxes de traficants.

Es pot augmentar la vigilància, es pot posar més policia, però mentre romanquin aquestes situacions no es pot canviar de rel la realitat que fa possible l'aparició de la delinqüència. No dubtam que convé una major vigilància rural i urbana, que els cossos policials es coordinin millor i s'adaptin a les necessitats, però encara és més important una acció social, una acció educativa i comunitària, i una acció rehabilitadora i reintegradora.

Fa falta una reforma profunda de la justícia i del sistema penitenciari. La justícia a l'estat espanyol no funciona com toca. Els mitjans són escassos, les limitacions de personal o la burocràcia absurda provoquen una enorme lentitud en la tramitació dels casos, i no es veu una acció eficaç. Una societat moderna ha de menester una justícia moderna.

Les presons són més una escola de delinqüència que altra cosa. El nostre sistema penitenciari s'enfonsa. Mancat de les inversions mínimes, i d'una planificació que en faci d'ells uns llocs dignes i que fomentin la rehabilitació i no la destrucció dels homes.

Els problemes són greus, i no es poden resoldre fàcilment. Fa falta una major consciència social de tots, però en primer lloc dels que comanden i tenen la possibilitat de prendre mesures. Les institucions autonòmiques i de l'estat haurien de combatre més activament les causes de misèria i de marginació econòmica i social que avui afavoreixen els comportaments delictius.

ONADA DE ROBATORIS

PARTICULARS I COMERÇOS AFECTATS

Tots sabem que a Santa Maria des de fa una temporada ens veim invadits per uns lladres desconeguts de moment, i de poques manies, que continuament roben i quan no donen més d'un bon esglai a més d'un veïnat.

Sempre s'ha sentit comentar que hi ha robatoris, però darrerament estam patint una autèntica onada, i clarament això ja passa de mida.

El pitjor és que aquest fenomen es converteix en una plaga i no sols al nostre poble, sinó que arreu-arreu de Mallorca, i si miram les notícies per tot l'estat.

El més greu i preocupant dels fets, és que sembla ser que així com abans solien entrar a cases que no hi havia ningú, ara entren amb la gent dins la casa, fora por. Que entrin d'aquesta manera és que van disposats a tot i quasi segur que van ben preparats. Què podria passar si algun dia un d'aquests lladres desavergonyits es trobàs acorralat?

Aturar aquesta plaga de delinqüència que ja comença a acabar la paciència de tothom, sembla que de moment és mal de fer, per sort ningú ha gosat agafar la llei per la seva pròpia mà, però si no hi ha un canvi ràpid de la situació en un futur la situació es farà insostenible.

MAC

Durant aquestes setmanes d'abril l'onada de robatoris, sobretot a comerços o a cases particulars vinculades amb negocis, fa aventurar la hipòtesi d'una banda organitzada que té molta informació de la situació del poble. S'ha entrat a més de 20 cases, i incontables casetes o cases de fora vila, fins el cas extrem d'un estranger que li buidaren la casa d'electrodomèstics. La situació de temor i d'inseguretat que estan patint els habitants d'aquest poble arriba a extrems dramàtics, la gent ara té por. Calen solucions urgents i eficients, que passen per una major i més eficient vigilància policial del poble, més investigacions, però també per anar a les arrels de la delinqüència, que com deim a l'editorial són polítiques, s'ha de combatre planificadament les situacions de misèria, de marginació i tercermundisme, que provoquen la drogaadició, són el ferment dels robatoris.

BARTOMEU CANYELLES, S.A.

Destil·leries

SANTA MARIA

Palo Resolis - Herbes Foc i Fum

Rei Sañç, 3 - Tel. 62 01 66

PROCESSIONS DE SETMANA SANTA

DEBUTÀ LA BANDA DE MÚSICA

Per segon anys consecutiu la tradició de fer processons per Setmana Santa amb les caperutxes ha estat una realitat que ha mobilitzat a molta de gent, prop de 300 caperutxes -quasi cinquanta més que l'any passat- desfilaren el dijous i el divendres pels principals carrers del poble. Cada una de les vuit confraries portava el seu respectiu estendard i algun «paso» o objecte bíblic. La Confraria de l'APA del Col·legi Ramón Lull escenificà un «paso» en viu, un grup de nins amb oliveres interpretaven l'Oració a l'Hort de Jetsemaní.

Tant el dijous com el divendres multitud de gent vejà passar els encaperutxats, i sobretot hi havia molta expectació per l'anunciat debut de la Banda de Música.

La Banda de Música dirigida per Andreu Bennàser interpretà al llarg de les dues procesons diferents peces musicals escaients amb l'ambient religiós de setmana santa, i endemés segons comentava la gent ho feien bé. Un bon debut per la Banda, que està en un camí de millorar-se i perfeccionar-se. Tendrem moltes ocasions de gaudir de la música que ens oferiran els valents santamariers de la Banda.

Els encaperutxats que tengueren més caminera també anaren a Palma a desfilars el dia de Pasqua, on estaven convidades totes les Confraries de Mallorca.

Cal dir que a les processons hi anaren com a regidors els representants de la majoria municipal d'AP, vora el jutge de pau i la Guàrdia Civil, d'aquest fet n'hem recollit comentaris a favor i en contra. Però no hem d'oblidar que la Constitució de 1978, afirma que aquest Estat és Laic, i que s'han de respectar totes les creences i ideologies. L'Ajuntament com a part d'aquest Estat democràtic també és laic, no qüestionam que els regidors assistesquin a les processons, sinó el fet que hi vagin en qualitat de regidors, la qual cosa pot semblar fins i tot anticonstitucional. D'altra banda sembla completament correcte que els regidors assistesquin en qualitat de persones particulars i entre el públic a la processó, però no com a representants del poble.

DIUMEGE DE FIRA

Aquest número de Coanegra sortirà al carrer gairebé dins la fira, per això en volem ressaltar els aspectes que ens criden més l'atenció.

El presupost de la fira d'enguany segons ens comenta el Batle Josep Estarelles pujarà prop de 1 milió sis-cents mil pessetes, de les quals s'esperen rebre unes sis o set centes mil de subvencions de la Conselleria de Cultura, de la Conselleria de Comerç i Indústria i del Consell Insular de Mallorca. Sols cal comentar que el senyor Batle al plenari del dia 13 d'abril comunicà que el presupost de la Fira 88 pujava prop de dos milions cinc centes mil pessetes, doncs sembla que el presupost serà més ample.

Dintre les novetats el batle ens assenyala: la il·luminació de la pista poliesportiva -malgrat provisionalment ja està en funcionament-, la presència de gairebé tots els artesans de la vila a Ca'n Sanx, la variació del lloc on es realitzarà la demostració de cavalls, que enguany serà a la urbanització Ca'n Mates, on es realitzarà el Primer Concurs Morfològic de cavalls de pura raça. També ens destacà que la Banda de Música rebrà a les autoritats i realitzarà un passacarrers, que patrocini una Tirada a Coloms que organitza la Societat de Caçadors i que serà puntuable pel Campionat de Balears.

La novetat a l'aspecte cultural serà la institucionalització d'un acte de Festa del Llibre, que enguany serà una conferència del historiador mossèn Josep Capó, i la presentació del Llibre «Llegendes i Rondalles Santamarieres» -recull a cura de Josep Capó i Mateu Morro, prologat per l'escriptor Gabriel Janer Manila- que edita l'Ajuntament i que es regalarà a tots els assistents a l'acte.

Pel que fa als concursos, segueixen els tradicionals de pintura, fotografia, flors i plantes, dibuix infantojuvenil, i el certamen bujosa per treballs d'investigació realitzats pels nins/nines de les escoles. No cal dir que al recinte firal hi haurà les exposicions ja tradicionals de maquinària i d'animals amb concursos, les demostracions d'elaborar formatge, i les degustacions de formatge, sobrasada i vins santamariers, i no podia faltar a aquest capítol la sabrosa llet d'ametlla.

També serà una novetat cap els infants, un festival infantil a la plaça nova amb el Grup d'animació Cucorba, i un recital Líric a l'església parroquial

El Batle també manifestà «Consider que la fira és el més nostre que tenim, ara tots els pobles creen fires d'any amb any, cal potenciar la nostra que ja està bas-

tant introduïda i molt coneguda, pentura s'ha de fer un esforç cap engrandir la fira malgrat vagi en detriment d'altres festes, com puguin ser les patronals, crec que la fira té grans possibilitats, hi ha una «solera» que fa possible conservar el seu «rango»».

S'habilitaran aparcaments per la vileta i terrades, hi haurà moltes senyalitzacions, i un grup de persones contractades per dirigir i donar fluidesa al trànsit. El Batle ens remarcà «Vull convidar a la gent a que participi i no es possi nerviosa, el dia de la fira hi haurà problemes de trànsit perquè vendrà molta de gent, hi haurà molts de cotxes».

Està previst que el dia de la Fira venguin en qualitat d'autoritats, el Molt Honorable President de la CAIB, el Molt Honorable President del Parlament, President del CIM, Delegat del Govern, i diferents consellers del Govern Balear.

MÉS DE 60 NINS/NINES PARTICIPARE AL CONCURS DE DIBUIX

Aquest certamen que es celebra per quint any consecutiu, enguany ha tingut una novetat, el tema no ha estat lliure, els nins s'ha distribuït en tres grups. Uns anaren a la Plaça de la Vila, altres davant l'església parroquial, i uns tercers al Molí de l'Hort de Ca'n Salvà. Allà els infants participants podien pintar allò que els seus àvits ulls interpretaren. Al final s'organitzà un bon refresc per tots els nins participants. Un certamen que any rera té un bon índex de participació, i cmta amb la valuosa col·laboració del pintor Joan Artigues. Cal dir que hem sentit comentaris que seria una bona idea que el tema del dibuix fos lliure, possiblement les obres presentades pels nins assolirien un major nivell de plasticitat, la creativitat del nin sense una barrera que limiti la seva expressivitat és grandiosa, i de segur que els dibuixos presentats serien més originals, més únics i irrepetibles.

**BAR
SANTA
MARIA**

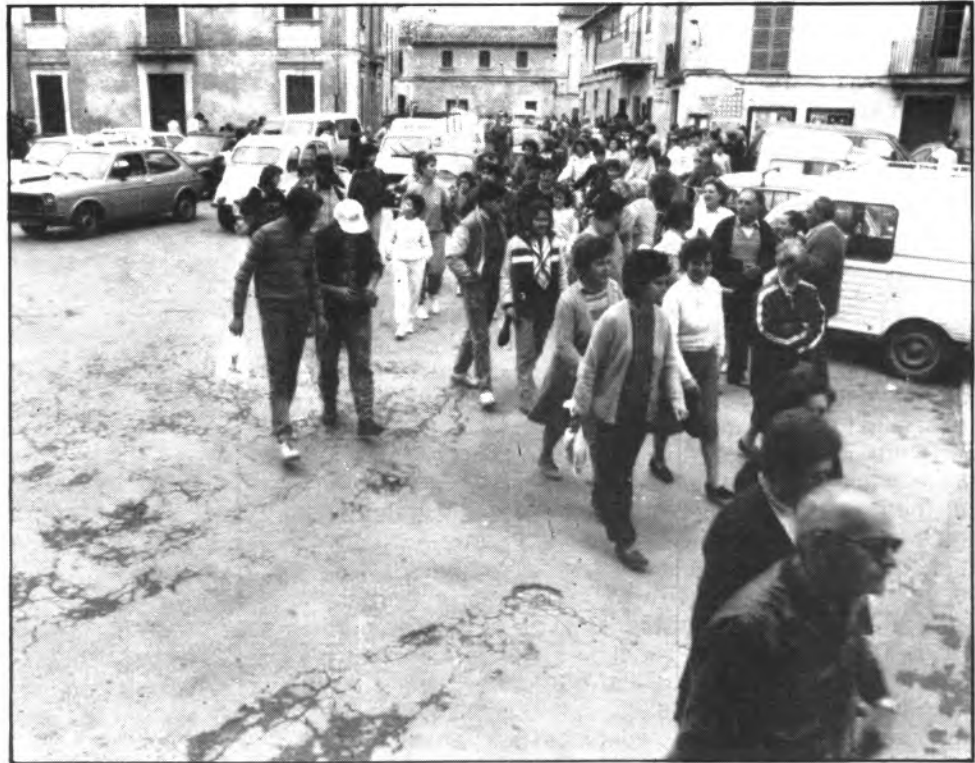
**CARRER
LLARG**

NOVA DIRECCIÓ

**VARIATS
«PERROS»
HAMBURGUESES**

DIA DE L'ÀNGEL
A L'ERMITA

MÉS DE
MIL
PERSONES
AL
PANCARITAT
DE
SON SEGUÍ

El passat diumenge dia 10 d'abril, el diumenge de l'àngel, el dia del pancaritat nombrosos santamariers es traslladaren a peu fins a l'ermita de Son Seguí.

Devers les 10 del matí molta de gent es concentrà davant el Cafè Ca'n Beia per a iniciar l'eixida a peu, els organitzadors calculen que devers 500 persones partiren caminant i la resta hi arribà en cotxe.

Ja a l'Ermita, el rector mossèn Pere Rosselló celebrà una missa i cantà el cor parroquial, recolzat per un equip de megafonia perquè ho sentís tothom. Mentres tant els cuiners Miquel Llinàs i Joan Mates condimentaven els succulents plats.

L'organització calculà fer el dinar per unes 1.000 persones —i de fet s'inscrivieren a Ca'n Beia 960—, de primer feren arròs brut i de darreria aguiat de pilotes. Per fer aquest dinar necessitaren: 100 kg. d'arròs, 115 kgs. de carn, 200 kgs. de patates, 20 kgs. de carxofes, 5 kgs. de pèsols de garrova, 10 kgs. de pèsols d'escloveiar, 18 kgs. d'esclata-sangs empotats i 18 kgs. de xampinyons de pot, també empraren 1000 panets, i 200 litres de vi santamarièr, per aigua traslladaren un dipò-

sit de 3.000 litres. El dinar segons comentaris dels assistents fou molt bo, i a més sols pagaren 150 pessetes pel tiquet.

D'horabaixenc i després de la dinada i la consegüent xerradeta, música de ball de bot a través dels equips de megafonia, i qui volia, a ballar a les totes per les esplanades de Son Seguí.

L'equip de l'organització Can Beia està molt content de l'acceptació que té la diada, «fins i tot vé a apuntarse gent de Pòrtol, Santa Eugènia i Sa Cabaneta». Comptaren amb l'ajut econòmic del Consell Insular de Mallorca i de l'Ajuntament. L'equip dos diumenges abans va a netejar l'Ermita d'herbes perquè estigués en condicions i després de la diada fan ben net de tota brutor. Actualment l'organització Can Beia està integrada per Monserrat, Monserrat junior, Joan Moyà i Joan Mascaró, Pepe, Toni, Tomeu, Lluç, Pere, Rafel i Miquel, un grup que ha aconseguit dinamitzar i actualitzar una tradició de pelegrinatge a l'ermita.

BC.

Instal.lacions elèctriques
Xarxes de baixa tensió
Reparacions en general

FORELECTRIC

Bartomeu Pasqual, 4-A - Tel. 62 09 39

VINS RUBI
ELABORACIÓ PRÒPIA

Celler:
Bartomeu Simonet, 4 - Tel. 62 00 68

EN POQUES PARAULES

CANVI DE DIRECCIÓ A ESTUDIS MIQUEL SALOM

A partir del mes d'abril, els estudis Miquel Salom tenen uns nous propietaris, en Guillermo de la Fuente i na Margalida Canyelles, que fins fa poc treballaven a l'anterior empresa. Pel que ens han comunicat, seguiran oferint als seus clients i públic en general els seus servicis habituals de reportatges -noces, comunions, baptismes- tant en fotografia com en video, continuant amb la línea de qualitat i bon gust que segons ells sempre és la característica de Estudis Miquel Salom. Tenen molts de projectes per aquesta segona època, pel proper més de maig començara un Curs de Fotografia. Als estudis us donaran més informació.

JOAN FIOL ORDINES, ENCARREGAT DEL MERCAT

En Joan Fiol Ordines, de «Es Cabàs», és el nou empleat municipal que s'encarregarà del mercat i de la netja de carrers i zones ajardinades. A les proves de selecció es presentaren quatre candidats, i aquestes consistiren, primer en una prova de preguntes escrites sobre el mercat, quatre operacions bàsiques, i un dictat. I segons s'ens ha comunicat membres de la majoria municipal ja volien adjudicar la plaça amb aquest exer-

DEMOGRAFIA

NAIXEMENT

Salvador Femenias Bosch	1.3.88
Maria del Carmen Barea Marí	8.4.88

DEFUNCIONS

Miquel Morro Canyelles	8.2.88
Sebastià Bibiloni Amengual	23.2.88
Antoni Florit Dolç	25.2.88
Joan Mayol Cunill	1.3.88
Miquel Ortega Martínez	14.3.88

MATRIMONIS

Josep Maria Sbert Castanyer i Margalida Juan Benestar	12.3.88
Pere Sastre Sabater i Margalida Canyelles Vich	9.4.88

Font: Registre Civil, 16 d'Abril

cici, però no al que ho havia fet millor, sinó que al segon. Per la qual cosa un parell de setmanes després es realitzaren les proves pràctiques -que ja estaven previstes segons aprovà el Plenari- que consistiren en la sembra de rosers, podar tres ametlers, i fer un troç de síquia neta darrera d'escoleta, comptant amb l'assessorament i valoració Tècnica de Jaume Torrents de l'Hortus. Amb la valoració de les dues proves el millor fou Joan Fiol al qual li desitjam sort i enhorabona.

REFORMES AL MAGATZEMESTESO

Encara que amb un poc de retràs informam de les obres de millora i acondicionament que en Joaquin Esteso ha realitzat al seu magatzem de construcció situat al carrer de l'església, just devora del Bar Genesis. Les obres de millora han estat realitzades amb un excel·lent bon gust. La vida comercial del poble és viva i palpitant, nous comerços o millora i reacondicionament dels antics, l'economia de la vila s'enriqueix, no hi ha dubte.

TERCERA EDAT A MENORCA

Els passats dies 17-18-19-20 de març més de 100 persones sòcies i no sòcies de la Tercera Edat anaren a Menorca, on visitaren la Mola de Maó, el Santuari de la Mare de Déu del Toro. També es visità la fàbrica Xoriguer i COINGA de formatges, on regidors despatxaven a les totes, i una fàbrica de bijuteria de Ciutadella. Dins els dos autocars que portaven els santamariers, visques forts a un regidor de la majoria municipal.

PREMSA FORANA

El divendres 8 d'abril l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca -de la qual n'és membre Coanegra- celebrà Assemblea Ordinària, tractant-se diversos temes d'interès. Un d'ells era l'amenaça d'excisió d'un grup de 4 o 5 revistes de les 46 associades, que sembla ha estat una falsa alarma, hi ha camis oberts pel diàleg. S'informà de les gestions realitzades per l'actual Junta Directiva. Es declarà a Fra Ginebró Serra patró de la Premsa Forana. També s'informà que es cerca a Manacor una seu social pròpia de l'Associació, i que el President del CIM Joan Verger recolza el projecte; per la qual cosa es realitzarà una subhasta d'Art, a la qual ja ha ofert obra diversos artistes santamariers. Per últim es convocà Assemblea Extraordinària pel divendres 22 d'abril per a tractar el Tema de la Llei d'ajuts a la premsa local i comarcal de balears.

JAZZ A OBAC

Per aquest divendres a la nit Obac ens ha organitzat una actuació de Jazz - Solsa, que comptarà amb l'actuació del Trio Hans von Rosmallen, Sebastià Cardell i Cati Lull. Així Obac reinicia a aquesta primavera el seu servicí d'oferir als clients periòdicament de gaudir de música en viu al seu local.

NOTA TRÀGICA

A punt de tancar l'edició hem rebut la tràgica notícia del suícidí del jove Francisco Roma Reyes, que patia una malaltia des de feia un parell d'anys. Manifestam el condol a la família.

Des de fa un parell d'anys s'estan produint periòdicament esdeveniments tràgics i dolorosos a aquesta vila, que capgiren l'habitual calma i tranquil·litat.

EL CIRC DE LA INDIA

El passat dia 7 d'aquest mes varem tenir un horabaixa i part de la nit de Circ, malgrat alguns dies abans ja poguessim gaudir del Circ Màgic que fou molt més petit i magre que el Circ de la India. Ben d'hora ja s'acaramul·laren pares i sobre tot nins a les portes del Circ.

Un Circ amb una carpa més descolorida que el de l'any passat, emperò pareixia més resistent i més organitzat que aquell, tenien fins i tot «roulottes», escola, restaurant, etc.

Una vegada a dins, quasi sense poder-lo evitar, miràvem com ens havíem col·locats per comprovar si hi havia andamios d'aquells -que per mala sort- peguen per avall. Emperò com he dit abans tot estava organitzat aquesta vegada la gent asseia damunt una tarima amb cadires individuals.

Començà l'espectacle, lleons «furiosos» nascuts dis gábies imitaven a l'autèntic rei de la Selva, els nins disfrutaven veient al gladiador que no tem davant les feres.

Després actuà l'home escabulladís, que podia desfer-se d'un caramull de cadenes, els malabaristes de diversos països, etc...

De tant en quant apareixia en mig del públic un pellaço que demanava participació en una rifa, els nins pe-

tits es quedaven mirant asombrats a aquell pellaço que el tenien devora i amb el que tant reien.

Sempre hi sol haver certes coses que són més de l'agràt dels nins, i ho verem perfectament quan aparegué una representació de «Blancanieves y los siete enanitos», eren aquells graciosos nanets que a l'entrada del circ es donaven la benvinguda, els nins embabalits escoltaven amb entusiasme aquell conte, mambelletes i sorpresa per l'arribada del príncep damunt un cavall negre, amb la princesa recuperada i els nanets content. El fi de festa va ser com sempre, l'esperada actuació dels pellaços, el blanc i els dos beneïts que no saben que és el «Boxeo», i que entre les rialles i mambelletes dels nins es posen els guants als peus. Emperò si no sabien que era el «boxeo», sí que en sabien de música ja que feren una demostració de trompeta, animant al públic que els acompanyàs amb mambelletes.

Després desfilaren d'un en un, i Adéu fins una altra vegada. A defora hi tornava haver una coa ben grossa per la funció de la nit. De tard i qua tots dormiem, la carpa anà baixant a poc a poc, el dematí tot havia desaparegut menys la brutor, són com uns trescamons en equip, un dia aquí l'altre allà, dia a dia, entretenint i fent riure als infants.

ESCAPULONS

GUILLEM COLOMAR

CADA DIUMENGE A SA PLAÇA

ESTUDIS MIQUEL SALOM

Reportatges

Estudis

Carnets

TV - VIDEO - AUDIO

Plaça dels Hostals, 57

Tel. 62 04 50

CONSPORT

AUXILIAR CONSTRUCCIÓ

PISCINES - TENNIS - XALETES - SAUNES - COMPLEMENTES

Mateu Juan Matas

DIRECTOR

Barceló i Combis, 10

Telèfon 46 52 11

PALMA DE MALLORCA

Fusteria

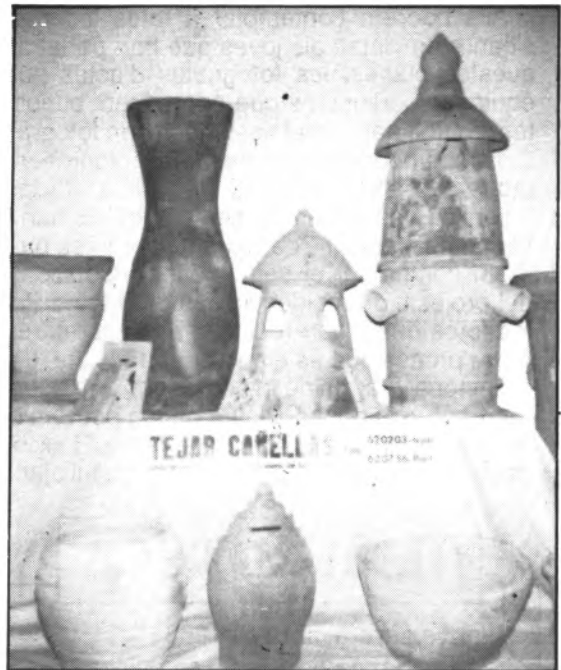
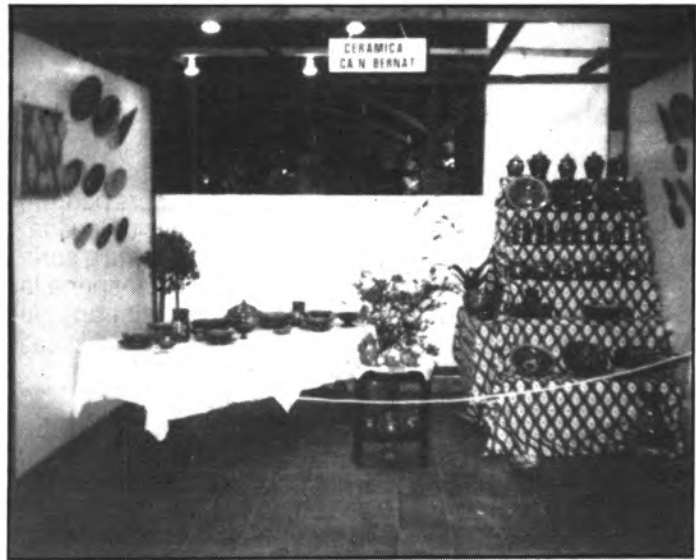
Martorell

Taller:
Bartomeu Pasqual

Tenda:
Carrer Llarg, 89

SANTAMARIERS A LA FIRA DES FANG

Després de l'interval de l'any passat, l'Ajuntament de Marratxí ha tornat organitzar la ja tradicional fira d'es fang, que com cada any compta amb la presència de varis artesans santamariers. En aquesta IV edició hi participen en Tomeu Amengual, Carme Hermoso, «Ca'n Bernat», Ramon Canyelles i Miquel Canyelles.

La fira està dividida en dues parts ben diferenciades: l'exposició, on cada artesà disposa d'un stand propi per a mostrar tots els seus productes, i la part dedicada a la venda d'aquests productes, a l'exterior del recinte firal.

A la fira es troben representats la pràctica totalitat d'artesans mallorquins relacionats amb el món del fang, sumant en total 30 stands. Pòrtol és el poble que compta amb més expositors, onze, seguit per Santa Maria, amb cinc artesans.

La fira romandrà oberta fins diumenge dia 24, al recinte de «Ses tres germanes» (el fet de què coincideixi amb la fira de Santa Maria creim que s'hauria d'haver previst anteriorment).

Com a acte final de la fira d'es fang, es retrà un homenatge pòstum a Benet Mas, el ceramista santamarièr que moria l'estiu passat. Benet Mas havia participat a totes les edicions d'aquesta fira.

coanegra 50 NÚMEROS

Al Casal de Ca's Metge Rei els Santamariers podrem contemplar l'exposició que l'equip de redacció de Coanegra ha muntat per a celebrar que al proper maig sortirà el número 50 de la revista, una fita important per a la publicació, que enguany ja va pel seu sèptim any de vida; tot un camí al servici de l'informació periodística i la difusió de la cultura, normalitzat l'us lector del català.

L'exposició s'inaugurarà el dissabte 23 a les 20 hores, i romandrà oberta el diumenge i el dilluns. En ella els santamariers podrem passar revista amb un cop d'ull -dins el marc arquitectònic de Ca's Metge Reidel que ha passat a Santa Maria del Camí, des d'aquell dia de setembre de 1981 en el qual verem el primer número de Coanegra.

Allà podrem contemplar a totes les persones que s'han entrevistat, als joves que han parlat a través d'aquestes planes, les fotografies d'actes públics i dels equips esportius, les que anomenam curioses o insòlites, en una paraula el nostre arxiu de fotografia.

També podrem contemplar les fotografies de les portades que s'han publicat, els millors articles i els més polèmics, les cases comercials que s'han anunciat a aquestes planes i Coanegra a la premsa provincial. Podrem comprovar el seguiment periodístic que s'ha fet del projecte de residència de Ca's Metge Rei amb totes les fotos que s'han realitzat, ens informarem del complex procés que és elaborar una revista, des de que el redactor s'informa de la notícia fins que aquesta s'imprimeix sobre el paper. D'altra banda podrem comprar números endarrerits, i completar les col·leccions de Coanegra. I una cosa important podrem fullejar les revistes

de premsa forana, comprovar com a gairebé tots els pobles de Mallorca tenen la seva publicació.

En una paraula es passen 7 anys de Coanegra, 7 anys de la història contemporània de Santa Maria del Camí.

Aquesta exposició és per a fer festa de què Coanegra amb l'esforç de l'equip de redacció i l'ajut de nombrosa gent del poble arribi prest als seus 50 números, però també per a col·laborar i fer grossa la fira, que és una manifestació de tots els ciutadans d'aquest poble. I d'altra banda hem elegit com a lloc d'exposició Ca's Metge Rei, per contribuir al projecte de la Residència per a Majors, demostrant el seguiment periodístic que s'ha realitzat. Per altra part serà una ocasió perquè els Santamariers la puguin visitar en l'estat actual i reivindicar el Casal, com a seu d'una casa de cultura, és un edifici bell i molt apropiat.

EL NÚMERO 50

Per maig sortirà al carrer el número 50 de Coanegra, en el qual hi haurà nombrosos articles que analitzaran la situació actual de Santa Maria, contendrà col·laboracions diverses, i els artistes locals il·lustraran les planes amb fotografies i dibuixos. El 50 un gran número, tots els santamariers que vulguin col·laborar realitzant artícles o dibuixos ho han de fer. Presentau els vostres treballs a qualsevol membre de l'equip de redacció.

També es pot adelantar que es farà una presentació pública del número 50 amb festa i refresc.

HEMEROTECA

25 anys enrera, abril de 1963.

El Diumenge de Passió se celebrà a la Parròquia l'acte de primeres comunions. Foren 25 nines i 21 nins els qui reberen l'Eucaristia de mans del rector D. Miquel Rosselló. El temple lluïa esplèndida il·luminació. La imatge de Nostra Senyora del Camí, i tot l'altar major, recentment restaurats, amb molt d'encert, atreïen la mirada dels assistents. En sortir de l'església, per anar al convent de monges, la comitiva anava precedida de la banda de música municipal.

-Dia 4. S'inaugurà el nou establiment «Creacions Alorda», d'articles per el turisme. Assistiren el batlle don Sebastià Pisà, el jutge don Macià Calafat Mas i representant el comandant de la Guàrdia Civil, el Sr. Pericàs.

-La Setmana Santa tengué importància. Fou el predicador Fr. Jaume Soler, T.O.R. La banda de música municipal acompanyà la desfilada de les processons del Dijous i Divendres Sants.

-Prengué possessori de la Guàrdia Civil d'aquest poble, el comandant D. Nicolau Perdigón Luís.

-Necrològica. Morí a avançada edat don Rafel Sales Canyelles, que havia ostentat el càrrec de regidor de l'Ajuntament. També deixà d'existir donya

Maria Amengual Martí, esposa del mestre d'obres don Gabriel Rosselló. Morí a Barcelona, després de sofrir delicada operació quirúrgica. Traslladat el cadàver al nostre poble, el funeral se vegé molt concorregut.

-L'ajuntament acordà dedicar un carrer a la memòria del santamarié Fr. Francesc Miquel Cabot i Serra, i col·locar una làpida a la façana de la casa on nasqué, dita Cas Metge Rei. Dit religiós passà la vida missionant a Bolívia i al Perú, deixant santa memòria. Morí prop de Tarata, a on li aixecaren un modest monument, i al voltant d'ell se feren cases de venda, i se formà un poble que se diu «Villa Cabot». Escrigué la seva biografia el jesuïta don Nicolau Pons, S.J., molt interessant i detallada.

-La fira santamariera se celebrà dia 28, darrer diumenge del mes, al següent el firó. Foren dues diades d'aglomeració a la plaça, per les atraccions i llocs de venda d'objectes, i exposició d'animals: aviram, cavalls, mules, cans, ovelles, etc. Fou això una innovació.

-Dia 29 la «Hoja del Lunes», publicà un article «Una joya histórico-artística», referint-se al convent i claustre de Mínims de la nostra vila, per la seva declaració de Monument Provincial, recentment feta.

A.B.M.

CASA DE LA VILA

SANTA MARIA TÉ 4.039 HABITANTS.

Una vegada acabada la rectificació del Padró Municipal d'Habitants, a 31 de desembre de 1987, podem veure que la població de Santa Maria, que el 1986 era de 3.968 hab. ha passat a 4.039 el 1987. D'aquests 4.039 hab. n'hi ha 2.008 que són homes i 2.031 que són dones.

Les causes d'aquest creixement no són degudes a l'augment propi de la població santamariera, ja que el 1987 hi va haver 59 naixements i 72 defuncions, per tant va morir més gent que no va néixer, sinó que són degudes a la vinguda de gent d'altres localitats i d'altres llocs.

Ens trobam davant un creixement de la població, relativament moderat, però amb tendència a mantenir-se. Per posar un exemple, podem comparar amb Marratxí, que ha passat de 7.758 a 10.104 hab., amb un increment del 30'2 %. Bunyola també ha tengut un increment del 13'1 %. Això vol dir que la tendència a fixar la residència a prop de ciutat (Es Pont d'Inca Nou, Sa Cabaneta, Palmanyola, etc.) està modificant la població dels pobles més acostats de manera molt gran. Per això podem considerar el creixement de Santa Maria com a relativament moderat. Però atenció, perquè Marratxí ja comença a estar saturat, i l'autopista, indiscutiblement, ens farà estar tan a prop de Ciutat com Es Pont d'Inca.

PLA D'OBRES I SERVEIS PER A 1988.

L'Ajuntament té previst que s'incloguin en el Pla d'Obres i Serveis del Consell Insular de Mallorca les obres d'enllumenat públic, amb la instal·lació de comptadors al carrer Llarg, Escorxador, Santa Margalida, Plaça de la Vila, Sant Josep, Costa i Llobera i Sa Vileta. Si són aprovades aquestes obres es faran amb una aportació del Consell Insular de Mallorca del 85 %. Realment una millora de la il·luminació en el poble és una necessitat de primer ordre, especialment en alguns carrers com Sa Vileta, zona de l'estació, tota la part del carrer Costa i Llobera, etc.

PRESSUPOSTS PER A 1988

A l'hora d'escriure aquestes notícies l'Ajuntament de Santa Maria encara no ha aprovat el pressupost per a 1988, però està a punt de fer-ho. Hem pogut conèixer-ne un esborrany i el pressupost s'enfila fins a 85 milions de pessetes. A destacar la partida de festes que és de 7 milions. La partida de remuneracions del personal ascendeix a 23.151.344 pessetes. Es preveuen 265.000 pts. per a la Biblioteca i Escola de música, 300.000 de vestuari per a la banda de música, 1.850.000 per a la conservació i reparació del camp municipal d'esports i d'edifici municipal, 25.000 per a la conservació i reparació del Centre Sanitari, 30.000 per a despeses del Centre Sanitari, 709.311 per a subvencions a entitats, etc.

CANVIS EN EL PERSONAL DE L'AJUNTAMENT

Després d'unes proves teòriques i pràctiques l'Ajuntament ha contractat a en Joan Fiol Rosselló com a manobre de neteja i del mercat, per un període d'un any, i amb un sou de 70.000 pessetes.

D'altra banda na Margalida Jaume Riutort, auxiliar administrativa de l'Ajuntament, ha cessat com a funcionària per renúncia al càrrec. D'aquesta manera la plantilla de funcionaris de l'Ajuntament queda amb dues vacants: el nou policia municipal que ha de venir a suplir el lloc del saig, i un lloc d'auxiliar administratiu.

CAFETERIA

SA PLAÇA

Plaça Nova

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

La subhasta, un espectacle insòlit i un èxit de recaptació

MÉS DE TRES MILIONS PER A LA RESIDÈNCIA

Tal com estava previst, aquest més d'abril les joies de l'herència de Margalida Calafat han estat venudes en pública subhasta. Aquesta ha estat la primera i importantíssima passa per a la recaptació de doblers per a la Residència de la tercera edat, duita a terme gràcies als intensos esforços dels membres de la comissió encarregada, que a la vegada compta amb la col.laboració de molta gent del poble interessada en ajudar a fer possible que la subhasta fos un èxit. I certament així va ser, no es pot qualificar més que d'un èxit rotund i absolut.

Ja l'exposició al públic de les joies va ser un presagi d'allò que podria ésser la subhasta. Un nombrós pú-

blic, i no tan sols de Santa Maria, sino també gent d'altres llocs de l'illa, va passar per la sala d'exposicions de La Caixa per a apreciar de prop la qualitat de les joies. Molta gent va aprofitar l'exposició per a oferir les seves licitacions per escrit, que afectaren un total de 30 dels 44 lots que s'oferien a la subhasta, sobretot els de major valor. Només les ofertes fetes per escrit ja garantien una recaptació de 1.418.900 pts. per un total de 30 lots que sumaven un valor de sortida de 1.104.200 pts. Tot feia suposar que la subhasta aniria bé. Però, per sort, la realitat superà les previsions.

Arribat dia 16 tot ja començava a estar a punt a la Plaça Nova quan

Sant Pere ens va fer passar una mica de pena: passat migdia es va posar a ploure, i si la cosa durava la subhasta s'hauria de fer dins l'Edifici Municipal i no a fora, amb la qual cosa l'acte perdria vistositat, alegria i capacitat de públic. Però no, aviat la brusca es va aturar i el bo temps tornà, i tot va quedar en un esglai passatger. La festa (perquè la subhasta va ser una autèntica festa i un espectacle alegre i interessant) es va fer a la plaça, davant l'edifici.

Mentres el públic s'anava replegant, les dues agrupacions locals de ball folklòric varen donar un punt de color i música a l'espera. D'aquesta manera s'anava ajuntant gent a la Plaça Nova: molta gent del poble, però també molts d'externs que venien per comprar, senyors amb americana i maletí, senyores pentinades i enjoiades, cotxes cars aparcats pels voltants... hi havia poder adquisitiu, moltes pessetes per metre quadrat un grapat de milions dins les bosses dels presents (en acabar l'acte quasi tothom va pagar en efectiu). Però no tot eren antiquaris, joiers i gent de molts de duros; també hi havia molts de santamariers i santamarieres d'economies més modestes que no estaven disposats a perdre's l'espectacle de veure una subhasta en viu sense sortir del poble, alguns que varen col.laborar en la mesura de les seves butxaques comprant joies de diversos valors, però sobretot persones que aplaudien, cridaven i encalantien l'ambient quan les licitacions començaven a pujar de preu.

Abans de començar la subhasta Pere Rosselló, membre de la Co-

L'exposició de les joies va ser molt concorreguda

FONER

MINYO INFANT ESPORT

Plaça dets Hostals, 13 i 15
Tel. 62 00 48
SANTA MARIA DEL CAMI

**GRAN ASSORTIT DE
ROBA PER A GENT GRAN**

Plaça d'els Hostals, 22
Tel. 62 09 38

SANTA MARIA DEL CAMI

missió i Rector de la Parròquia, va dirigir unes paraules als assistents. Paraules que varen satisfer pràcticament tothom en les que, entre altres coses, i en un to desenfadat va recordar que la Residència era una qüestió de tots, va evocar un vegada més el record de Margalida Calafat, gràcies a la qual la Residència serà aviat una realitat; i va animar a tots els presents a col·laborar. Mentrestant, a dalt del cadafal, indispensable en aquesta ocasió, es constituï la Mesa que anava prenent acta de totes les vendes, formada per membres de la Comissió, ajudats per quatre al·lots que mostraven les joies al públic, prenent nota dels compradors i ajudaven a localitzar la gent que alçava el braç per a fer licitacions. Tots plegats dugueren a terme una feina tan discreta com eficient.

cient.

El «showman» de l'acte va ser el subhastador, l'advocat Sr. Cabrer, que va aconseguir encalenticar els ànims de la gent amb una actuació en la que va demostrar una gran professionalitat, combinant la correcció, l'educació i la claretat amb fortes dosis d'amenitat i sentit de l'humor, i una gran capacitat de mantenir viva l'atenció de tota la gent present i d'animar l'acte. D'aquesta manera la subhasta anà cobrant interès així com anaven passant els minuts i les hores, de tal manera que al final, en subhastar-se els lots de major valor, l'expectació del públic per cada licitació era molt gran, sobretot quan eren santamariers els que pujaven el preu. Finalment varen esser moltes les joies que quedaren al poble, algunes d'e-

lles molt cares. Però també moltes se n'anaren a fora poble, com és el cas del cordonet («cordoncillo») d'or de nou pams, que va ser la peça que es va pagar més cara (610.000 pts.), i que va anar a parar a una senyora de Manacor, que segons va dir després hagués arribat a pagar fins a un milió si hagués estat necessari.

Tot plegat va fer que la recaptació, com podeu veure al quadre adjunt, arribàs als 3.231.900 pts. Una xifra que constitueix com ja hem dit, un èxit total i absolut. «Ja tenim per fer es fonaments» va dir algú. I efectivament aquest tres milions i busques són els fonaments sòlids d'un projecte que ja està en marxa. I no hi haurà qui l'aturi.

Mateu Vich

Més informació a la pàgina següent

LA SUBHASTA EN XIFRES

Totes les joies en l'ordre que es varen subhastar

	Preu de sortida	Oferta màx. per escrit	Nº de licitacions	Preu final	Proporció del preu final sobre el de sortida
Anell d'or, perles i pedres	7.800	---	8	15.800	2'03
Polsera d'argent	6.500	10.000	7	17.000	2'77
Parell de botons d'or i pedres	6.500	---	3	10.500	1'61
Anell d'or i perles	7.800	18.000	8	26.000	3'33
Cadena de rellotge, d'argent	500	---	1	1.500	3
Dues anelles d'argent	6.500	---	2	7.500	1'15
Polsera d'or	23.500	30.000	1	35.000	1'49
Anell d'or i pedres diverses	13.000	20.000	5	25.000	1'92
Dues cadenes d'argent	2.600	---	1	2.600	1
Cadena d'or i polsera d'or	9.800	18.000	---	18.000	1'84
Rosari i cadena d'or	16.500	26.000	---	26.000	1'58
Anell d'or i perles	7.800	15.000	5	20.000	2'56
4 botons d'or, perles i pedres	19.500	22.000	3	25.000	1'28
Dos parells de collades d'or	32.500	50.000	1	55.000	1'69
3 botons de camisa, d'or i perles	15.600	15.600	10	25.500	1'63
Rellotge d'or i ivori	45.500	60.000	---	60.000	1'32
Rellotge d'or i brillants	97.500	115.000	---	115.000	1'18
Tapadores de llibre, d'argent	13.000	13.000	7	20.000	1'54
Moneder d'argent	19.500	subhastat	«a la baixa»	15.000	0'77
Rellotge amb polsera d'argent	13.000	subhastat	«a la baixa»	12.000	0'92
Travador d'or i perles	6.500	6.500	19	25.500	3'92
Arracades de dol, d'or	4.000	6.000	19	25.000	6'25
Collada, tancador de collar...	7.000	7.000	2	9.000	1'29
Dos anells d'or	6.500	---	10	16.500	2'54
Anell d'or i pedres morades	10.500	13.000	7	20.000	1'90
Moneder d'argent	32.500	---	1	32.500	1
Cadena rellotge, d'or	45.500	75.000	5	100.000	2'19
Rellotge d'or i brillant	97.500	110.000	4	130.000	1'33
Travador i arracades, or perles i coral	32.500	40.000	9	85.000	2'62
Anell d'or, camafeu i pedres	10.500	15.000	10	25.000	2'38
Dos anells d'or i pedres	3.900	---	11	13.900	3'56
Agulla de corbata, or i camafeu	6.500	---	6	11.500	1'77
Travador i anell, argent i pedres	7.800	---	1	7.800	1
Arracades d'or i pedres, amb diamants	13.000	20.000	5	35.000	2'69
Arracades d'or i argent	32.500	40.000	1	45.000	1'38
Reliquiari d'or	6.500	10.000	18	45.000	6'92
Arracades de dol, or i pedres	4.000	---	9	12.000	3
Travador d'or i pedres	9.800	10.800	9	20.800	2'12
Travador d'or, argent, pedres i perles	19.500	---	5	25.000	1'28
Polsera d'or i pedres	65.000	85.000	38	300.000	4'61
Reliquiari d'or i esmalt	32.500	55.000	39	250.000	7'69
Cordonet d'or	156.000	200.000	67	610.000	3'91
Rellotge d'or amb cadena	104.400	130.000	43	355.000	3'40
Rellotge d'or i brillants	162.500	183.000	46	500.000	3'08
TOTAL	1.241.800	1.418.900		3.231.900	2'60

PERRUQUERIA SASTRE

Direcció: Gabriel i Miquel Sastre

- * PERRUQUES, POSTISSOS, BISONYES
- * TRACTAMENTS CAPIL·LARS
- * CONSULTA GRATUITA
- * A més, talls moderns, tinte...

VENIU I EN PARLAREM

Estam al seu servei al Carrer Bisbe Perelló, 4

Sa Perxa

gran assortit de carns fredes
(fiambres)

Tel. 62 11 17

APUNTS AMB PUNTA

«QUE SÀPIGUEN QUI SOM»

Ha plogut d'ençà que els vaixells de la Corona d'Aragó senyorejaven la Mediterrànea i, en conseqüència, el pes específic del fet català a l'Europa medieval assolí fites considerables. La història ens ha portat per camins difícils, i pràcticament ens ha esborrat durant segles, com a poble i com a cultura, del concert internacional. L'estat espanyol s'ha preocupat només d'exportar la cultura castellana posant un vel espès per tal que les altres -galega, basca i catalana- quedassin silenciades i dins l'anonimat. El recobriment parcial dels nostres drets autonòmics hauria de servir per a fomentar el coneixement de la nostra cultura a l'exterior i propiciar l'intercanvi. Ja comença a passar: mil estudiants de català a França i la creació de la primera càtedra de la nostra llengua al país veí, ho demostren. És ben hora que els europeus i els qui no ho són sàpiguen qui som, i deixin d'identificar-nos amb l'Espanya de la «pandereta» i el vestit de «lunares».

J.S.M.

Fira Sta. Maria

REGALAM 1/2 DOTZENA D'OUS

Si la seva compra es superior a 1.000 pessetes

CADA SETMANA NOVES OFERTES

Vengui a veurer-mos i aprofiti les nostres ofertes

ALTRES OFERTES

LLOM DE PORC	774 pts. Kg.
COSTELLES DE PORC	395 » »
BISTECS DE VEDELLA DE 1.º	1.150 » »
BISTECS DE PORC	480 » »

LES MILLORS CARNS DE MALLORCA

===== HORARI: De 9 a 13 i de 16'30 a 20 h. =====

Ctra. de Palma a Inca Km. 14 - Sta. Maria del Camí - Tel. 62 01 44 (encàrrecs)

ENTREVISTA

ANTONI LLUC FERRER: DE AIX-EN-PROVENCE A «TERRADES»

Ens presentam a una hora un poc intempestiva perquè ja anam contra rellotge per enllestir el material per a aquest número de «Coanegra». En Toni Lluç acaba de dinar i li imposam una digestió d'entrevistat, però s'hi entrega amablement i rosegant xiclet —deu voler deixar el tabac?—. Per culpa d'un accident dollut porta un dit embenat que sembla un botifarró i procura amagar-lo quan li tiren les fotos mentre riu divertit les anècdotes i facècies. Catequè a la universitat francesa de Aix-en-Provence, el tenim aquí de vacances i aprofitam l'avinencesa per a que ens expliqui un poc coses d'ell i de la seva activitat com a investigador i professor universitari, com a traductor de vàlua indiscutible i no prou reconeguda —no serem mai profetes al nostre país—, i també com a novel·lista, tenint en compte que en aquest camp la seva obra publicada va lligada a records i experiències que en bona part tenen per escenari la nostra vila, evocada sota el nom literari de «Terrades».

-Vaig néixer l'any 42 a Ciutat, de pares i padrins santamariers. Durant la meua infància venia constantment a Sta. Maria, a ca els meus padrins, i encara ara hi veng a passar les vacances. Vaig fer els primers estudis a Ciutat, a un col·legi públic que hi havia a on ara s'hi aixeca el Col·legi Gabriel Alzamora, vora les Avingudes. Vaig anar a parar a Lluç als 10 anys i hi vaig fer allò que aleshores s'anomenava el Batxillerat Elemental fins els 15 anys en que em posaren en la situació d'haver de triar si volia fer-me frare o si volia fotre el camp. Vaig fotre el camp i vaig estudiar el Batxillerat Superior i el Preuniversitari a l'Institut de Palma, d'on hi guard un bon record del professor don Joan Galmés, que ens donava l'assignatura de Grec. Influenciat, vaig passar a Barcelona a estudiar la carrera de Llengües Clàssiques, però me'n vaig desanimar ben aviat. Record l'anècdota de quan vaig arribar el primer dia a classe a la universitat: jo m'incorporava amb alguns dies de retard perquè havia fet tres mesos de feina com a cambrer a Mallorca, i amb aquestes veig el professor que demana la lliçó a un alumne i aquell que li respon de tal manera que jo vaig pensar «aquest paio ha estudiat una setmana de tira per poder empollar tot això». La qüestió que, un cop acabat, el professor li diu que molt malament i que li posa un zero. No és estrany que em desanimàs aviat i passàs a Llengües Romàniques, carrera que vaig acabar,

«A França hi ha uns mil universitaris que estudien català»

tocant-me després fer el servei militar. M'enviaren a Melilla, als «regulares», i un dia que arribava de permís a Barcelona vestit de soldat algú em digué: «tan jove i ja és legionari». Una vegada llicenciat, jo em demanava a on m'havia d'aficar, tenint en compte que aleshores no hi havia les sortides que hi ha ara. Finalment, vaig entrar com a redactor de la Gran Enciclopèdia Catalana fins que, l'any 70, em va sortir la possibilitat d'anar a treballar a la Universitat de Aix-en-Provence, a França. M'hi vaig apuntar i encara ara hi soc.

-Quina tasca hi desenrotlles?

-Faig de professor de castellà i català. De fet, la primera cosa que em vaig haver d'imposar en arribar a França va ser aprendre el francès, i si t'he de dir la veritat, el castellà gairebé també el vaig aprendre allà, acostumat com estava a fer servir el català. Per cert, que amb això d'haver d'emprar constantment les tres llengües —francès, català i castellà— et puc assegurar que després d'una dura jornada de treball arribes a fer cadufos i a mesclar paraules dels tres idiomes en una mateixa conversa.

-Com es troba l'ensenyament de la nostra llengua a l'estranger?

«He escrit més sobre Mallorca que si hagués viscut aquí»

-He de dir que més important que la situació del català a l'estranger és la situació del català als països de parla catalana, però vaja, he de dir que, efectivament, la nostra llengua s'ensenya a les principals universitat europees. A França, per exemple, hi ha uns mil universitaris que estudien català, i a París hi ha un Centre d'Estudis Catalans. A la Universitat de Aix-en-Provence tenim una vintena d'estudiants de català.

-Què és allò que desperta l'interés dels europeus per l'estudi de la nostra llengua?

-Les motivacions poden ser diverses. A vegades es tracta de gent originària dels nostres països, fills o nets de catalans, balears o valencians o rossellonesos, que s'interessen per la llengua dels seus majors. Un altre factor important és la normalització externa, a nivell de carrer, del català: això fa que l'estranger que ens visita observi rètols, senyalitzacions, etc. que no estan en castellà, i observa així un ús de la nostra llengua que desperta el seu interès ja que per ell és una cosa sorprenent i nova veure que hi ha una llengua diferenciada del

castellà als nostres territoris, cosa que no havia pogut descobrir abans quan el català no estava gens potenciat sino gairebé proscrit. Amb tot, a vegades es tracta de pura casualitat. Hi ha una anècdota molt bona d'un estudiant de català, alumne d'una professora companya meva a la Universitat de Aix-en-Provence. Resulta que era un estudiant de raça negra que seguia les classes assegut a primera fila agafant fidelment els seus apunts fins que un dia, sis mesos després d'assistir a les classes, va fer a saber a la professora que, malauradament, ja no hi assistiria més perquè ell es pensava que el català era una llengua precolombina i finalment havia descobert el seu error.

-T'has plantejat tornar de França per venir a treballar aquí? Es dur l'exili, encara que sigui ben voluntari?

-Francament, ja fa prop de vint anys que som a Aix-en-Provence i es pot dir que ja hi estic molt integrat. D'altra banda, l'exili no ho és tant des del moment que jo encara que treballi a França de fet treball molt en coses d'aquí. Fins i tot puc afirmar que visquent fora de Mallorca he escrit més

sobre Mallorca que si hagués viscut aquí. Les meves dues novel·les publicades, «Dies d'ira a l'illa» i «Adéu, turons, adéu», en són una prova.

-Què més has publicat?

-Un llibret que va ser el primer estudi sobre en Gabriel Alomar titulat: «Gabriel Alomar: el futurisme i altres assaigs» i dues traduccions: «Els grans cementiris sota la lluna» de George Bernanos i el Llibre Tercer dels «Assaigs» de Montaigne. Són unes traduccions fetes amb cura, sense presses, amb la paciència de l'artesà que va construïnt a poc a poc un mur de pedra i mesura amb esment a on ha de posar cada maó. La veritat és que quan em proposaren de traduir Bernanos vaig

pensar que era una tasca impossible per a mí, però finalment me'n vaig sortir. També vaig publicar la meva tesi doctoral en francès, amb el títol «La Patrie imaginaire» («La pàtria imaginària») sobre els orígens de la Renaixença Catalana, que és un mamotret de mil pàgines del qual n'hi ha un exemplar a la Biblioteca Municipal de Sta. Maria. Per cert, que l'historiador Pierre Villar s'hi ha interessat, cosa que m'honora.

-I del treball de creació literària que ens contes?

-Tenc publicades les dues novel·les que he esmentat abans i que obtingueren, respectivament, el premi «Prudenci Bertrana» i el de «La Caixa d'Estalvis de Sabadell». Apart, en tenc escrita una tercera, no publicada, i que la tenc mig perduda. I actualment n'estic acabant una altra que es diu «Flor Romanial». No som molt prolífic com a escriptor literari perquè m'estim més treballar amb calma i si he de trigar dos, tres o quatre anys per madurar i parir una novel·la, m'és igual.

D'aquí a pocs dies se'n torna a França però sense tallar la corda que el lliga a l'illa, i tampoc aquella que el lliga a Sta. Maria. Si més no, cada mes la revista «Coanegra» que li arriba, li recorda la seva «Terrades».

J.S.M.

Viver HORTUS

La major exposició de Mallorca
de plantes ornamentals

Cami de Coanegra s/n. - Tel. 62 02 79

LA FAMÍLIA CABOT DE CAN REI (III)

ELS METGES TITULARS

A l'any 1.800, per orde del Govern, se va instituir el càrrec de metge titular a cada poble de la nació. A Santa Maria del Camí, elegiren per ocupar-lo al metge D. Joan Cabot Pasqual. La disposició governamental imposà una retribució de vuitanta lliures anuals al designat. Tal paga resultà molt pesada per els pocs diners que hi havia a l'Ajuntament. El metge titular tenia obligació d'assistir als malalts pobres, que la corporació municipal li senyalava anualment. Per tant el càrrec duia bastants de treballs dels que no cobrava cosa alguna. Posteriorment, l'any 1820, dia 26 de març, l'Ajuntament Constitucional, per motius polítics i per no haver de gastar els pocs recursos, privà del càrrec i del salari al metge D. Joan Cabot, Rei. Però dos més tard, dia 15 de desembre de 1823 un nou ajuntament acordà reposar amb dit càrrec al referit metge i li restituí la cobrança de les 80 lliures.

A l'entretant el fill del citat metge, Antoni estudiava a la Universitat de la Ciutat la carrera de Medicina. Un any també se matriculà per la facultat de Filosofia. Per tant volia simultaniar dues carreres. Per tal motiu va esser objecte d'una denúncia que formularen dos metges santamariers, però residents a Palma, els doctors Miquel Far i Jaume Pisà, que en son escrit afirmaven que la llei no permetia tal cosa, i que per això devia ser «expel.lit» l'estudiant Cabot. Això demostra que el Cabot tenia bones condicions d'intel.ligència per poder fer tal esforç. El claustre de la universitat resolgué anul.lar la matrícula de Filosofia, i no fou castigat. Al nostre poble hi havia a aquell temps cinc metges, dos d'ells tengueren necessitat d'anar a treballar a la Ciutat, que foren els qui denunciaren a l'estudiant Cabot, per fer-li impossible arribar a doctor de Medicina. No ho lograren i el Cabot acabà molt honorablement la carrera. El secretari de la Universitat D. Joan Nadal a una certificació que li donà afirmà que dit estudiant quedà aprovat amb el calificatiu de «Nemine discrepante censorum, amb la calitat de tanquam benemeritum». Això succeí dia 20 de març de 1816. (nota publicada per Josep Capó a «Coanegra» nº 26, de març de 1986). El nou metge anà a la nostra vila i començà a exercir la profes-

sió de medicina.

A Santa Maria del Camí la política dividia les famílies. Uns eren lliberals i volien la Constitució, la primera que se formà, durant les Corts de Cadis, a l'any 1812. Altres eren conservadors i partidaris de l'absolutisme del Rei. D'aquests darrers foren els metges Cabot, D. Joan i son fill D. Antoni. El pare acabà per renunciar a la titularitat de la carrera i proposà per nou metge titular a son fill, Antoni. L'Ajuntament acceptà tal proposta i a l'acta dels 10 d'octubre de 1825, se llegeix lo següent: «Leida la renuncia del médico D. Juan Cabot, se acuerda aceptarla y nombrar en su lugar a su hijo D. Antonio, el cual es sujeto por otra parte de las mayores consideraciones por sus padecimientos por la buena causa en la fatal época del Gobierno revolucionario, en la que sostuvo siempre con tesón los imprescindibles derechos de la soberanía del Rey, Nuestro Señor, de quien ha sido siempre acérrimo defensor, habiendo formado en esta villa dos compañías de voluntarios realistas, de las que es Capitán Comandante, considerándole por lo mismo acreedor a esta gratitud y remuneración de tan distinguidos méritos». Per cobrar les 80 lliures, tant son pare com ell mateix hagueren d'acudir, a l'any següent 1826 a les autoritats superiors, les quals ordenaren a la corporació municipal que satisfés tals emoluments. Als 19 de novembre de 1826, el regidor D. Mateu Bibiloni, digué que hi havia pocs diners «y que tal vez otro médico de los cinco que ejercen en el pueblo se encargaría de la titular por menos dinero». Al mes de desembre el mateix regidor Bibiloni, «dijo que estando cumpliendo el acuerdo de 22 de septiembre último sobre cobro de las tallas, se le puso preso por el regidor D. Juan Cañellas, que es teniente de voluntarios realistas, por haber pasado a su casa a trabar la execución del padre de dicho Cañellas». I afegí que no tenguent seguritat, presentava la dimissió del càrrec de cobrador. Els regidors no acceptaren tal proposta. Amb això les coses se posaren dificultoses al metge Cabot, i als 3 de febrer de 1828 el Batle Real que era D. Joan Amengual, digué que la vida estava molt oprimida per falta de reserves monetàries, se resolgué suplicar a la superioritat llevar

MIQUEL SANTANDREU

- *Vespinos - Mobylettes
- *Moto-serra ECHO
- *Moto-cultor PIVA
- *Vespa

Bernat de Sta. Eugènia, 126 - Tel. 62 00 77

CERÀMICA
CAN BERNAT

TELÈFON 62 01 78

C/ BARTOMEU PASQUAL S/N
SANTA MARIA DEL CAMÍ

«el yugo que tanto pesa sobre los debilitados hombros de esta villa». Amb això la súplica era per les 80 lliures que cobrava el titular. Al mes de setembre se renovà tal acord. I al mes de desembre de 1828 se feu més greu l'assumpte, ja que l'ajuntament hagué de posar a la cobrança els arbitres per pagar els voluntaris realistes, que eren los que segueixen: per cada taverna 10 sous anuals, per cada venedor ambulat 8 sous, els comerciants 15 sous cada un, per cada marxando venedor de sabates, robes i altres coses a la plaça dos sous cada vegada, als que venen hortalisses tres sous per carretada, els qui tenen cans de caça sis sous anuals, i així altres coses. Tot se feu molt impopular. I a l'any 1835 ja hi havia altre batle, que era D. Mateu Fiol. El Procurador del Comú era D. Jaume Jaume del Arboçar, el qual proposà suprimir la plaça de titular del Sr. Antoni Cabot, per innecessària, «pues siendo esta villa cuna de 5 médicos, dos de ellos ya emigrados, y de los otros uno solo es suficiente. Lo pide por los días de luto y desolación que no se ignoran y que tan caros pagó el que expone». Així d'acordà, i d'aquell dia en avant deixà de ser titular D. Antoni Cabot. Aquestes notícies ens donen a conèixer que la turbulència política durant la temporada de constitucionals i d'absolutistes a ésser molt dolorosa per els caporals de tals tendències. El metge Rei amb els voluntaris realistes que va fundar, ajudat per algunes famílies de Canyelles, tengueren preponderància durant alguns anys, però no consta que abusassin de l'autoritat. Els contraris foren els Jaume de l'Arboçar, família relevant que eren lliberals i per tant volien la Constitució de les Corts de Cadis. Hagueren de callar durant el comandament dels altres. Quan retornà el constitucionalisme se formà nou ajuntament, i de seguida destituïren al metge Rei, com hem vist.

El metge D. Joan Jaume de l'Arboçar sol·licità de l'Ajuntament que l'anomenassen metge-cirurgià, sens paga, per l'assistència gratuïta dels pobres. La corporació municipal acceptà tal proposta i li daren les gràcies. Així se resolgué el problema d'assistència. A l'any 1866, dia 25 de juny, se restablí la titulació de metge, i elegiren a dit D. Joan Jaume, únic metge que demanà la plaça. Se li senyalaren les 150 famílies pobres que havia d'atendre, gratuïtament. El sou de dit facultatiu se fixà amb 3.000 reals. Però a l'any següent, l'ajuntament posà altre titular durant la reunió municipal dels 24 de juny d'aquell any, que va ésser D. Antoni Canyelles Cabot, amb 200 pessetes anyals. Així se resolgué l'assumpte, i no constà que hi hagués més resquemors. (Continuarà).

Andreu Bestard Mas

TALLERS T & B

-Reparació d'automobils en general
especialitat en SIMCA i CHRYSLER
servei de grua
Venda de Vespes i Vespinos

Plaça Jaume III
Tels. 62 04 74 - 62 01 52 - 62 06 70

FORN - PASTISSERIA

BOVER

CA'N BLANCO

Carrer Llarg, 58
Tel. 62 00 52

ESTUDI FOTOGRAFIC

Llorenç Frontera

— REPORTAJES
— ESTUDIS Plaça Hostals 44 Sta. Maria Tif. 62 02 39

magatzem de materials de construcció

GAMUNDI

Gabriel Mesquida, 1 - Tel. 62 02 30

RENAULT

MARTI CANYELLES FERRANDO

SERVEI OFICIAL
C/. Bernat de Sta. Eugènia, 71
Tel. 62 06 74
SANTA MARIA DEL CAMI

JOVE A JOVE

CATALINA AMENGUAL CRESPI

«L'AJUNTAMENT NO SE PREOCUPA GENS DELS JOVES»

En Jaume me diu que és molt amic de na Catalina, ella diu allò que pensa i actua d'una manera sempre natural, desenfadada i alegre, té desset anys i sembla ésser major. Juga amb els equips juvenil i senior a la vegada, cosa que demostra que és una bona jugadora.

Jaume.- Per començar presenta't, què fas, què has fet?

-Fins ara, just he estudiat i jugat a Bàsquet, estúii segon de primer grau d'administratiu i jug en els equips Juvenil i Senior.

-Què trobes de la revista Coanegra, i sobretot d'aquesta secció?

-La revista m'agrada molt, és molt enrollada, amb ella tenim un bon mitjà de comunicació i aquesta secció és la cosa que més m'agrada, ja que van sortint molts de joves i se tracten temes molt actuals.

-No trobes que l'Ajuntament se preocupa molt del Bàsquet i deixa un poc de banda el futbol?

Na Catalina juga els dissabtes amb els juvenils i els diumenges amb els Seniors

-Darrerament s'ha ajudat al Bàsquet, s'ha fet una pista nova, aquest recolzament que ha rebut, ve donat pel nombre d'equips que hi ha i també que fins ara no se l'havia ajudat i això fa veure que paresqui que l'ajut és major.

-I de l'Ajuntament en general, què en penses?

-Fa coses, emperò no me convenç massa. Per exemple hi hauria d'haver una festa més bona de carnaval amb més premis i millors, l'actual Ajuntament ajuda molt als vells i està molt bé, però en

canvi no se preocupa gens dels joves.

-Si tu fossis la batlesa què faries?

-Ui! no ho sé!, el poble m'agrada molt així com és, no canviaria res. Faria tot lo dia festa. Sobretot potenciaría molt l'esport,

STIL'S

Plaça Hostals 37 * Tel:-621122.

Santa Maria del Cami

fusteria

Bartomeu Canyelles Rubí

**TREBALLS DE FUSTERIA
EN GENERAL**

Bernat de Sta. Eugènia, 86 - Tel. 62 00 80

Les xafarderes me fan una rabiada, xerren i xerren sense saber.

millorant les instal·lacions i fent molts de curssets.

-Què canviaries de Santa Maria?

-Les xafarderes, les enviaria a qualsevol banda, controlen tot allò que fas, si arribes tard...

Un dia vaig manar una moto que no era meva, i quan vaig arribar a ca meva, ja ho sabien, me fan una rabiada i sempre tot ho conten d'una manera exagerada, xerren i xerren sense saber.

-Com veus el futur de Santa Maria, si fan l'Autopista?

-Ho veig molt malament, això de l'Autopista, és un tema que no m'interessa massa, emperò sobretot pels comerços del poble serà molt negatiu.

-Què trobes de la guàrdia Civil?

-Trob que no fan quasi res, tracta a la gent en desigualtat i els diumenges dematí que és quan més falta fan, no els veuen ni el pèl.

-Què penses de l'església, vas a missa?

-No, a missa no hi vaig, som creient emperò no practicant, és un avorriment i no hi vaig, a ca meva no els hi fa cap gràcia que no hi vagi, emperò no m'obliguen.

-Trobes que les misses s'haurien de fer d'una altra manera?

-No, per jo no hi importaria que es fessin, ara bé, han de fer el que vulguin i com vulguin. Quan era petita hi anava; ara he anat veient les coses i a missa no, és la meva opinió i ja està.

-I de les relacions sexuals que me'n dius?

-Aquest és un tema complicat, els pares no gosen parlar-ne i els joves tot ho aprenen a l'escola o al carrer, crec que seria bo, que hi hagués confiança entre els pares i els fills. Jo quan tenguí un fill o una filla faig comptes explicar-li tot d'una manera normal, perquè quan dues persones s'estimen és molt normal que facin l'amor, siguin casades o no.

-Sé que ets molt de la bauxa?

-Sí sobretot, si hi ha en Jaume mitget a devora.

-Bé, conta-mos qualque cosa!

-Per jo lo primer és la bauxa, tota és bona. A les al·lotes sempre mos solen posar pegues a l'hora de

«M'AGRADARIA DUR UNA VIDA INDEPENDENT»

sortir, vine a tal hora, fe bonda, no tenim la mateixa llibertat que els joves.

A mi sempre me deien a l'hora que havia d'arribar i me presentava a ca meva i llavors un parell de pics vaig tornar sortir per la finestra, emperò m'hi trobaren.

-Que t'agrada fer i que t'agradaria fer?

-Lo que més m'agrada és jugar a bàsquet, m'agradaria dur una vida independent viure tota sola. Nò m'agrada estudiar, m'estim més fer feina de lo que sigui, de bomber o lo que surti, bomber és una bona feina, no ho trobau?

-Llegeixes?

-M'agrada llegir aventures, sobretot m'agrada llegir pel meu compte, no lo que me manden a l'escola.

Quan surtin a llum aquestes retxes a Catalunya haurà estat operada, perquè creix massa aviat, mos diu, ella és una persona amb postures clares, no li fa por, parlar francament i fa el que li agrada i deixa de banda el que no li agrada crec que és la millor manera de ser.

Entrevista: Jaume Parets
Transcripció: Pere Calafat

Joan i Maria

PERRUQUERS

Antoni Gelabert, 18 - Tel. 62 06 81

cafeteria - bar Comerç

local climatitzat
gelats - refrescs - tapes
un local ample i confortable per a tots

Plaça dels Hostals, 27 - 29 - Tel. 62 00 29

FUTBOL

Equip Juvenil: «RIEN NE VA PLUS»

Parlar de desastres el que està passant a l'equip juvenil del nostre poble, quedaria petit. Si en un principi la directiva va posar un gran rete al seu càrrec com era fomentar la pedrera per formar jugadors que en un futur pròxim poguessin arribar a jugar amb el primer equip amb garanties d'èxit, començant per els més petits, els Benjamins, després alevins, Infantils i per acabar amb els juvenils, podríem donar d'exitosa les quatre primeres categories perquè els resultats tan esportius com fora d'aquest terme en sí; és a dir amb el comportament dels jugadors. Repetim un èxit considerable. Ara bé, quan arribam a la categoria Juvenil i concretament aquest any, no podem donar un qualificatiu perquè senzillament és molt mal de posar. Insubordinació, falta de ganes, indiferència, jugadors polèmics, mals resultats, etc. etc. etc.

En principi, aquest equip va començar molt bé, amb resultats molt regulars guanyant els partits a casa, i treugent qualque positiu a fora. Després començaren els problemes. L'entrenador que en principi s'havia fet càrrec de l'equip va abandonar el mateix d'avorriment. La majoria dels jugadors «passaven» d'ell, de l'equip i de tot el que fos futbol. Actualment està passant exactament el mateix. No es fa cas a l'entrenador, no s'assisteix als entrenaments, fan el que volen, als partits la majoria de vegades sols són nou o deu, i els resultats

evidentment són un desastre. Concretament el darrer fou d'una derrota contra el Recreativo de la Victoria per 12 a 1. Evidentment sols eren nou jugadors i «el colmo»; que el que jugava de porter habitualment no ho va voler fer així i va jugar com un jugador de camp més. Imaginam el pobre que va haver de jugar de porter quan veia entrar el balons dins la porteria com si fossin mosques.

La llàstima d'aquest equip és que en principi hi havia una bona plantilla i que es podia aspirar a fer un paper digne dins les seves possibilitats.

Si un es posa a pensar seriosament aquests problemes que normalment passen als equips superiors del nostre poble, creu que seria millor o bé dur jugadors forans o bé deixar de gastar doblers inútilment i millor estar assegut a casa. Però també un pensa que els més petits no en tenen cupa de tot això i que sols per ells val la pena continuar lluitant amb l'esperança de que quan arribin a les categories superiors continuïn amb la mateixa il·lusió d'ara.

Cal agafar cartes i sèries per part de la directiva amb tot aquest sarau, perquè la història quasibé es repeteix un any darrere l'altre. No es sap exactament quina pot ésser la solució, però haurien de trobar-ne alguna perquè no es pot seguir d'aquesta manera.

TORNEIG INTERNACIONAL D'INCA

Com ja vàrem comentar el passat número, els dies 31 de Març i fins al tres d'Abril, es va fer un torneig internacional a Inca, de futbol, en les categories Aleví i Infantil. El nostre poble, tengué com a representant l'equip Aleví, que va quedar en el quint lloc, guanyant un partit, empatant-ne un altre i perdent-ne també un. El Campió va ésser l'equip italià del Vittorio Ivest.

Cal dir que el comportament dels nostres menuts fou d'allò millor, si bé la gran desavantatge que va acusar l'equip va ésser el d'haver de jugar damunt herba, cosa que els perjudicà ja que no estan acostumats a fer-ho habitualment.

Una de les coses a resaltar fou l'organització, que segons comentaris va ésser perfecta. També el comportament extraesportiu de tots els components de les plantilles va ésser perfecte, sense haver-hi cap conflicte. Igualment que l'any passat, els components de les plantilles foranes varen ésser repartits en qüestió d'hospedatge per cases particulars uns i hotels els altres.

Enhorabona a la organització per tan bona feina feta i també als components de la plantilla del nostre poble per el bon paper realitzat. Esperam que l'any que vé, en cas d'ésser convidats encara es millori.

FUTBOL

EN JAUME
SALOM PRE-
SELECCIONAT

Com normalment solem comentar, les categories inferiors de futbol del nostre poble són el motiu perquè hi hagi gent que continui lluitant perquè aquest esport no desaparegui de Santa Maria. Un exemple que confirma això és la inclusió d'En Jaume Salom Ferrer, jugador component de la plantilla de l'equip Benjamí, a la pre-selecció de pobles de futbol. Pre-selecció que juntament amb la de ciutat i una vegada triats els que es consideren millors jugadors formarà la selecció Balear d'aquesta categoria. En Jaume va fer un bon paper i esperant sigui cridat a la selecció absoluta per poder formar part de l'equip. De no ésser així, que no es desanimi i que pensi que pel sol fet d'haver estat pre-seleccionat ja es pot considerar d'èxit, i molt probablement de seguir la línia que fins ara ha duit el tornaran a cridar bé dins aquesta categoria o a una altra superior quan arribi l'hora.

FUTBOL FEMENÍ:

A LA SELECCIÓ BALEAR I
COPA PRESIDENT

La cara bona de la moneda en categories superiors de futbol al nostre poble la duen tots els que dirigeixen i juguen amb el Santa Maria Atlètic de Futbol. Fa poc i ja ho varem comentar, varen quedar campions de Balears de Futbol Femení. Després, dotze de les components de l'equip varen esser seleccionades per anar a jugar al Campionat d'Espanya de Seleccions Territorials Autònòmiques. El resultat i degut a la deficient infraestructura montada a més de la falta d'equips a les Illes per crear una competitivitat suficient va esser dolent. Foren eliminades a la primera ronda. Però s'ha de resaltar que la majoria de les seleccionadaes eren jugadores del Santa Maria. De les 21 que es desplaçaren, repetim n'hi va haver dotze. Pensam que només per això ja es pot considerar un èxit.

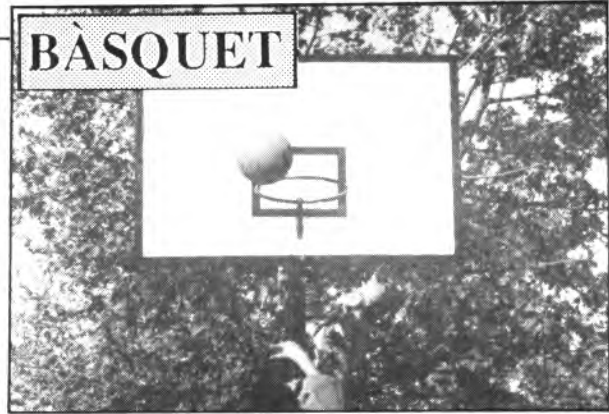
Després d'interrompre el torneig de la copa President degut a la selecció, es va reanudar dita copa, guanyant al Port de Soller per 0 a 18. Ja tenen assegurada una plaça a la final d'aquesta copa, que una vegada més es jugarà contra l'equip de Bunyola. Si els altres anys les bunyolines sortien com a clares favorites per aconseguir el títol, enguany pareix que s'ha girat la truita i que el Santa Maria té la mida agafada al Bunyola, perquè ha guanyat la majoria d'enfrontaments entre els dos. Pareix que també aquesta copa passarà a les vitrines del club completant una temporada totalment exitosa. Sols falta anar al campionat d'Espanya per Clubs i fer un paper digne com va passar l'any passat. Hem parlat amb el seu entrenador, n'Andreu Borrás i diu que si es pot entrenar així com cal i amb l'il·lusió que normalment posen aquestes jugadores i la disciplina que toca, es pot mirar de passar la primera ronda amb èxit. És a dir, guanyant i clasificant-se per la següent. Esperam que així sigui.

Volem fer també un breu comentari d'aquest equip, el qual es va enfrontar en dues ocasions a un equip francès, concretamet el U.S.C. Caujac equip al que varen guanyar el primer partit per 2 a 1, empatant el segon a un si bé perquè varen poder veure el Santa Maria era netament superior a les franceses, cosa que deixar curt tots dos resultats.

Equip francès femení U.S.C. Caujac

BÀSQUET

SENIOR MASCULÍ:
CONTINUA LA INCOGNITA

Com ja varem comentar a l'anterior edició, degut a la irregular campanya realitzada per aquest equip a la lliga, es va haver de jugar la promoció de descens per intentar no perdre la categoria. La primera ronda ja està salvada, ja que es va guanyar al Molinar per un global de dos partits a un. Ara han entrat a la segona i el resultat és d'un a zero a favor de l'Hispania, quedant en joc dos partits en cas de guanyar-ne un el Santa Maria. En cas de perdre, i com a darrer recurs, hauran de lluitar amb un componet de l'altre grup d'inferior categoria per mantenir l'actual. Esperam que no s'hagui de recórrer al darrer punt, ja que significaria que la cosa es complicaria massa i que els nervis podrien fer acte de presència als jugadors, cosa que no convé de cap de les maneres.

Hem parlat amb components i entrenador de la plantilla i afirmen que no arribarà a tal extrem. Però que en cas d'esser així, no pensen ni per un sol moment en que es pot perdre la categoria.

Nosaltres també pensam igual, però desitjam que es resolgui a la primera, ja que normalment un equip que lluita per pujar de categoria, sigui la que sigui, sol tenir un potencial de joc molt considerable, cosa que podria complicar molt al nostre equip. Equip, que inexplicablement de lluitar l'any passat per el primer lloc s'ha vist enguany en una situació molt diferent. Els problemes interns dins l'equip, els estranys arbitratges que ha suportat i de vegades més d'una injustícia així ho han fet. Esperam que el final sigui el millor per ells; és a dir, el de mantenir la categoria i començar a planificar la temporada que ve pensant en que es pot arribar a aconseguir el fet l'any passat.

Instal·lacions - Pressuposts
Reparacions

Instal·lacions BOMBES
SUMERGIDES

Reis Catòlics, 59 4.¹ - 1.^a
Telèfon 24 68 74
Palma de Mallorca

Carrer Casasnovas, 21
Telèfon 62 06 02
Santa Maria del Camí

ENTRE FOGONS

CARAGOLS

Caragol treu banya...
que ja te venim a cercar,
caragols volem menjar
i na Bel les mos cuinarà.
Espants fan es qui saben
lo bons que les fa.
Molt de vi i poc pa
tots ja recomanen
per començar a menjar.

INGREDIENTS:

- Caragols
- Herbes (moradui, herba sana, fonoll, paupalei, llorer)
- Un pebre de cirereta.
- Una cabessa d'alls.
- Dues o tres tomàtiques.
- Una ceba
- Una copa de vi sec o conyac.
- Sal i pebre bo.
- Carn magra de porc
- Xuia
- Cuixot
- Una tallada de sobrossada.
- Una tallada de varia.
- Patates.

PREPARACIÓ:

Els caragols s'han posat en remull es vespre abans, amb poca aigua. L'endemà els rent i els don moltes d'aigües fins que quedin ben nets. Després els pos dins una olla, amb aigua fins que els tapi, i un bon manat de moradui, herba sana, fonoll, un parell de fulles de llorer, una cabessa d'alls i sal. Llavones pos s'olla damunt es fogó a poc foc fins que treven ses banyes, i quan ja la tenen treta els don es foc més fort i així queden enganats. Els deix així durant una hora i mitja almanco.

Passat aquest temps els escol, els pos dins un ribell i els torn rentar, faig s'olla ben neta i els hi torn posar, tapats d'aigua i un manat d'herbes (fonoll, paupalei, herba sana, i dues fulles de llorer) i un pebre de cirereta.

Apart dins una pella sofregesc sa carn magra de porc, es cuixot i sa xuia, quan es mig cuit hi afegesc sa ceba i ses tomàtiques tallades a trocets, quan ja és cuit hi pos una tallada de sobrossada i una de varia. Tot això ho pos an es caragols, amb una

Na Bel Pericàs ens explica aquesta recepta

copa de conyac o vi sec, sal i pebre bo. Han de bullir aproximadament dues hores. An es darrers bulls hi afegesc una pellada de patata frita tallades a cantons.

Amb aquest plat s'hi menja all i oli.

Els caragols abans de cuinar-los convé deixar-los una setmana dins una gàbia.

M.M.C.

passatemp
articles per a esports

futbol, bàsquet,
tenis, pesca...

Marqués de Fuensanta, 35
07320 SANTA MARIA (Mallorca)

Serveis
J.G. Oliver

FONTANERIA - CALEFACCIÓ
PISCINES - ESTUFES

C/. Bernat de Sta. Eugènia, 86
Tel. 62 12 64 - Particular 62 13 36

distribuidora

ARTINET

- Articles de neteja
- Productes per a piscines

Plaça Can Orell, 12 - Tel. 62 07 18

VIVERS
SANTA MARIA

Carretera d'Alaró - Km. 1 - prop de Ca'n Franco